



23.5.2003

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus

LAPIN TYÖVOIMA- JA ELINKEINOKESKUKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2002

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2002 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä kauppa- ja teollisuusministeriölle että Lapin työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Heikki Kuivanto ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Marjatta Kimmonen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen (Lapin TE-keskus) tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu ole-naisilta osin oikein.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti lukuun ottamatta eräitä vuodelle 2003 kuuluvia menoja, joita on talousarvion ja talousarvion annettun lain 19.1 §:n vastaisesti kirjattu yhteensä 15.153 euroa vuoden 2002 menoiksi. Menettelyllä on pidennetty arviomäärärahan 34.05.61 (Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin) käyttöaikaa 10.001 euron ja arviomäärärahan 34.05.62 (EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta) käyttöaikaa 5.152 euron osalta. Lisäksi talousarviotilille 34.06.02.2 (Muut menot, EK) on kirjattu talousarvion vastaisesti ainakin 10.799 euroa menoja, joiden osalta ei ole voitu todentaa talousarvion edellyttämää yhteyttä työllistämiseen.

Tilinpäätöslaskelmien liitteessä 12 (Talousarviossa myönnettyt valtuudet sekä niiden käyttö ja käytöstä aiheutuvat menot) esitetyt tiedot ei ole pidetty luotettavina liitteen laadintavirheiden vuoksi. Lisäksi momenttien 26.98.61 (Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin) ja 34.05.62 valtuutta on työllisyysperusteisissa investointiavustuksissa käytetty osaksi maksatusta vastaavasti.

Liitteessä 15 (Tuotto- ja kululaskelmaan kirjattava talousarvion ulkopuolinen rahoitus) ilmoitettu ulkopuolisen rahoituksen saldo 7.430 euroa per 31.12.2002 tulee tulouttaa talousarvion sekalaisiin tuloihin, koska ulkopuolisen rahoituksen perustana olevat menot on rahoitettu talousarviosta eikä kyseinen määräraha ole enää käytettävissä.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on muilta osin tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus-, ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus ei ole kohdistunut tilinpäätöksen vaikuttavuustietoihin.

Toimintakertomuksessa ei esitetä tulosaluetta ”Työmarkkinoiden toimivuus ja työvoiman kehittäminen” lukuun ottamatta taloudellisuutta eikä tuottavuutta koskevia tunnuslukuja. Näitä korvaavina tietoina esitetään keskeiset suorite- sekä kustannustiedot tulosalueittain. Kustannusten kohdistamisen ja työaikakirjanpidon puutteiden vuoksi tulosalueittaisia kustannustietoja ei voida pitää luotettavina. Työaikakirjanpidon puutteiden vuoksi myöskään esitettyjä taloudellisuutta koskevia tunnuslukuja ei voida pitää luotettavina. Koska tulosalueittaisia henkilötyövuositietoja ei ole esitetty ja koska tulosalueittaisista kustannuksista ei ole esitetty vertailutietoa kahdelta edelliseltä vuodelta, esitettyjä tietoja ei voida pitää riittävinä.

Esitettyjen kustannusvastaavuuslaskelmien perusteella Lapin TE-keskuksen valtion maksuperustelain mukaisten muiden suoritteiden tuotot olivat yhteensä 188.061 euroa. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan hintatuetujen suoritteiden osuus tuotoista on 95 %. Hintatuetuista suoritteista esitetyn laskelman erilliskustannusten osittaisen arviovaraisuuden ja laadinnan muiden puutteiden vuoksi esitettyjä tietoja ei voida pitää luotettavina. Hintatuetuista suoritteista esitettyssä laskelmassa ei ole vertailutietoa kahdelta edeltävältä vuodelta. Lisäksi hintatuen käyttöä koskevia tietoja ei ole esitetty asianmukaisella tavalla. Esitettyjä tietoja ei voida pitää riittävinä. Koska Lapin TE-keskuksen maksullista toimintaa ei voida pitää vähäisenä, tulee kannattavuuden seuranta järjestää talousarviolain 15.2 §:n edellyttämällä tavalla.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyssissä ja tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä taloussäännön, hankintaohjesäännön, työllisyysperusteisten investointiavustusten ja sijoitusmenojen tarkastuksen yhteydessä.

Tarkastuksen yhteydessä on tullut esiin puutteita talousarvioasetuksen 39 §:n edellyttämässä maksumääräysmenettelyssä, jonka osalta TE-keskus on ryhtynyt asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Tarkastuksen perusteella tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien perustana olevaa laskentatoimintaa ei voida pitää kaikilta osin asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna, sillä se ei tuota luotettavasti talousarvioasetuksen 55 §:n tarkoittamia tietoja suoritteiden määrästä, laadusta ja kustannuksista ja maksullisen toiminnan kannattavuudesta.

Vuoden 2001 tilintarkastuskertomuksessa edellytettiin TE-keskuksen ilmoittavan tarkastusvirastolle, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt kustannuslaskentansa kehittämiseksi. Ilmoitusvelvollisuus sisältyi kustannuslaskennan osalta myös vuoden 2000 kertomukseen. TE-keskus on vuonna 2002 tehnyt oikeansuuntaisia toimenpiteitä. Tarkastusviraston näkemyksen mukaan TE-keskuksen on jatkettava laskentatoimensa ja sen sisäisen valvonnan kehittämistä, jotta se voi tuottaa talousarvioesityksen 55 §:n edellyttämät tiedot.

TE-keskuksen taloussääntöä ja hankintaohjesääntöä on tarkastuksessa pidetty keskeneräisenä eikä niiden ole katsottu kokonaisuutena vielä muodostavan talousarvioasetuksen 26 ja 69 § edellyttämää normistoa. TE-keskus on ryhtynyt puutteiden osalta korjaaviin toimenpiteisiin.

Työllisyysperusteisten investointiavustusten ja sijoitusmenojen osalta on kiinnitetty huomiota maksatusvaiheessa tarkastettavien menon perusteiden riittävyyteen sekä työllisyysvaikutusten seurannan puutteisiin. Valtusseurantaa ei voida pitää momenttien 26.98.61 ja 34.05.62 osalta talousarvion mukaisena eikä luotettavana, koska TE-keskus on käyttänyt valtuutta osaksi maksuperustetta vastaavalla tavalla. TE-keskus on ryhtynyt puutteiden osalta korjaaviin toimenpiteisiin.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta vuodelle 2003 kuuluvia talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 19.1 §:n vastaisesti momenteille 34.05.61 (Euroopan sosiaalirahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin) ja 34.05.62 (EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus työministeriön osalta) kirjattuja 10.001 euron menoja, talousarvioasetuksen 39 §:n edellyttämää maksumääräysmenettelyä ja talousarviolain 15.2 §:n edellyttämää maksullisen toiminnan kannattavuuden seurantaa ja vuosituoksen esittämistä.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALOUDEN
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Lapin TE-keskuksen tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2003 mennessä mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt laskenta-toimensa kehittämiseksi sekä oikeiden ja riittävien tuloksellisuus- ja kannattavuustietojen esittämiseksi tilinpäätöksessä.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja

Heikki Kuivanto

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Kauppa- ja teollisuusministeriön kansliapäällikkö
Maa- ja metsätalousministeriö
Työministeriö
Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen johtaja
Valtiokonttori